

Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadostuje lastna državna oblast. Za zadovoljevanje nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustanove, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Zebot

Slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Novi družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščajočega pritiska za uveljavljanje izvirne suverenosti republik. Pritisk v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričnega gospodarskega izkoriščanja in zaposlavljanja posebno močan in vztrajen v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovencem v svetu, da podprejo novo slovensko državo in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Zebot

LETNIK XXVI.— VOLUME XXVI

Februar 1975

Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave. Toronto, Ont. Canada.

Številka 2. — Number 2.

SLOVENSKE ODDAJE GLASA AMERIKE UTIHNILE

Oddaje Glasa Amerike v slovenskem jeziku iz Washingtona so v soboto, 1. februarja, zjutraj morale po 32 letih prenehati, kljub številnim naporom za ohranitev teh oddaj in kljub mnogim intervencijam. Med temi je treba posebej omeniti možna prizadevanja senatorja Franka Lauscheta, clevelandskega župana Ralpa Perka, kongresnikov slovenskega porekla Joe Skubitz (Kansas) in Philippa Ruppeja (Michigan) ter več drugih senatorjev in poslancev. V to akcijo so se vključili tudi mnogi ugledni in poštvovalni Slovenci ter razne slovenske organizacije po Ameriki. Vendar je direktor ameriške Informacijske agencije (U.S.I.A.) James Keogh brez prepričljive utemeljitve (uradno so kot razlog navajali zmanjšanje proračuna in inflacijo) vse akcije za nadaljevanje slovenskih oddaj v kakršnikoli obliki—odbil, kar se zdi nerazumljivo, saj je bil med 37 jeziki slovenski edini v celoti ukinjen. Pač pa so nekateri senatorji in kongresniki ob tem poudarili, da bodo vso zadevo vzeli v pretes kmalu, ko bo Kongres začel razpravo o proračunu Informacijske agencije in Glasa Ameriki.

SRCA potrebuje pomoč

Slovenski inštitut v Ameriki ima v tiskarni rokopiis o prispkevku Slovencev obči človeški kulturi in tudi prispevke Slovencev kulturam različnih narodov, kjer so se naselili. Knjižno tiska tiskarna družba sv. Mohorja v Celovcu. Ker pa mora tiskarna predplačati papir za tisk, predno ga dobi, mora zahtevati večje predplačilo od inštituta, predno dokonča delo. Inštitut se priporoča za prednaročila in za direktno podporo za ta načrt, ki bo pokazal tako drugim kot tudi Slovcem, kaj so ustvarili člani malo poznane in maloštevilnega naroda. Podporniki v ZDA lahko odpišejo svoj dar od davka, če posljejo prispevek na naslednji naslov:

KSU Foundation, Kent State University, Kent, Ohio, 44232. Če ali denarne nakaznice morajo biti naslovljene **KSU Foundation—Slovenian Studies Fund**, da bo služili temu namenu. Brez te označbe bo namreč dar dodeljen splošnemu fondu univerze.

• Življenjski stroški v Ottawi in v nekaterih drugih večjih mestih sveta. V primeri z Ottawo (=100) je indeks življenjskih stroškov enak v Pretoriji (Južna Afrika), v drugih večjih mestih pa višji: Washington, D.C. 105, New York 115, Bonn 120, Paris 130, Dunaj 135, Stockholm 140, Zeneva 145 in Tokio 155.

POROČILO SLOVENSKEGA INSTITUTA - SLOVENIAN RESEARCH CENTRA OF AMERICA

Kot v preteklosti se tudi letos Slovenski inštitut — Slovenian Research Center of America, Inc., zahvaljuje vsem Slovencem v Ameriki in po svetu, ki so mu v preteklem letu izkazovali naklonjenost, prijateljstvo in pomoč. Posebno smo hvalni svojim odbornikom in rednim in riložnostim sodelavcem v Ameriki, Kanadi, Sloveniji, Avstriji, Italiji, Nemčiji, Švici, Argentini, Braziliji, Venezueli, Avstraliji in drugod, ki so nam s takim idealizmom pomagali zbirati gradivo o Slovencih in njihovih uspehih po vsem širnem svetu. Zahvalo dolgujemo tudi časopisom, revijam in zbornikom v obeh Amerikah, v Evropi in v Avstraliji in vsem radijskim programom, vključno Glasu Amerike, ki so nam pomagali pritegniti k temu važnemu delu Slovencev v zdomstvu, zamejstvu in tudi v naši domovini Sloveniji. Krona teh skupnih naporov je poleg številnih publikacij, predavanj, razstav in redne informativne službe o Slovcenih najbogatejša zbirka o slovenskih izseljenih v Ameriki in najpojelnejši dokumentacijski center o sodobnem slovenskem doprinosu kjer koli na svetu. Vsakdanje težave bodo prešle, to čudovito gradivo o Slovencih in njihovih podvigih pa bo imelo svoj velik pomen za Slovence tudi še čez stoletja. Vsakdo, ki pri tem delu pomaga, sme biti ponosen, ker dela nekaj zelo potrebnega in koristnega za ves slovenski narod.

V letošnji božični številki Poročila (SRCA Bulletin) objavljamo poleg daljše razprave o več znamenitih Slovencih tudi poročilo o delu, uspehih, problemih in nalogah Slovenskega inštituta v Ameriki. Med drugim predstavimo svoje vodilne odbornike in sodelavce. Ker pa je v zadnjem času majhna peščica ljudi v imenu slovenske dediščine širila nesrčnice, češ, da naš inštitut sploh nima nobenega odbornika ali člana, ni pa nam bilo na sestanku dovoljeno prečitati njihov imen, se zdi primerno in potrebno, da vsaj najvažnejša imena objavimo tudi v širnem tisku. Kot od države priznana raziskovalna, vzgojna in založniška ustanova ima Slovenski inštitut — SRCA svoj Zbor zaupnikov ali "Board of Trustees". Naj vam torej predstavimo naše zaupnike (trustees) in prepričani smo, da boste skupaj z nami ponosni nanje.

Sledijo imena z nekaj glavnimi položaji: sodnik Avgust Prynale (Cuyahoga County Common Pleas Judge); sodnik Fred Skok (Probate Judge) in predsednik Odborniške zbornice za Lake County; George Voinovich, Cuyahoga County okrajni nadzornik in bivši ohijski državni poslanec; Daniel Supanic, Lake County okrajni nadzornik in bivši okrajni blagajnik; Anthony Novak, dolgotoni ohijski senator in vodja senatne manjšine; Edmund Turk, šef ohijske PUCO komisije in bivši predsednik clevelandskega mestnega sveta; John Yanesh, župan mesta Wickliffe in redsednik županske zbornice za okraja Lake in Geauga; Tony Petkovec, predsednik Združenih slovenskih društev — United Slovenian Society in ravnatelj WXEN vsakodnevnice radijske oddaje; dr. J. P. Nielsen-Sešek, vodja metalurškega oddelka na new-yorkški univerzi, izumitelj in bivši predsednik Častne organizacije metalurgov za vso Ameriko; dr. Louis Kotnik, profesor in dekan za znanost in gospodarstvo na Cuyahoga Com-

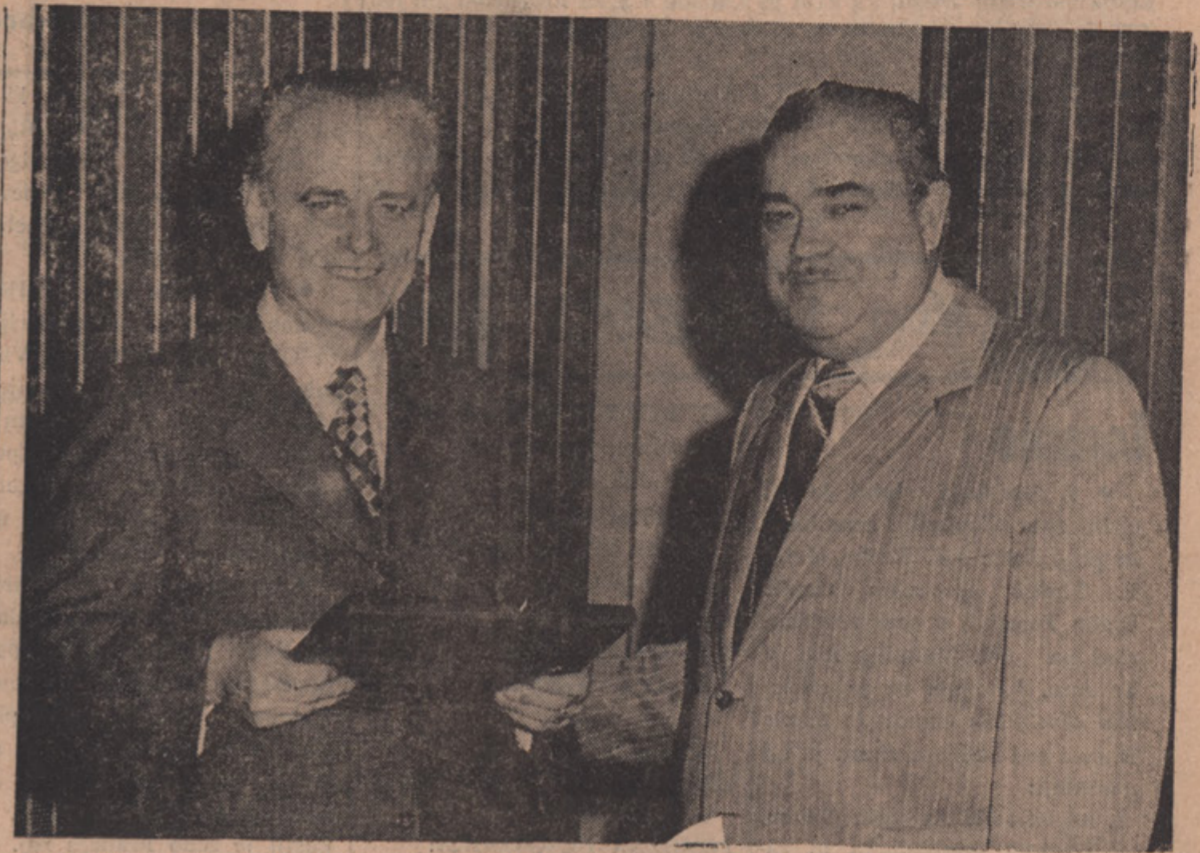
muniti College; Milan Kapel, eden najuglednejših gradbenikov na področju Velikega Clevelanda; Mike Telich, preko petdeset let najuspešnejši predstavnik tvrdke Sun Life of Canada, dolgotrjni finančni vodja pri Slovenskem domu za ostarele in velik dobrotnik številnih slovenskih ustanov; in dr. Ludvik Leskovar, ustanovitelj in ravnatelj Slovenske radijske oddaje v Chicagu in predsednik "The Heart of Chicago Community Council". Med zaupniki ali "trustees" so tudi: Stanley A. Zalar, odbornik v bratskih organizacijah in predsednik šolskega odbora za Fairport Harbor; Stanel Zupan, bivši urednik Glasila KSKJ in ravnatelj St. Clair Savings; Mrs. Marie Prislund, ustanoviteljica, predsednica in častna predsednica Slovenske ženske zveze, publicistka in avtorica knjige "From Slovenia to America"; inženir Martin Zugel, izumitelj in predsednik Cyclo-Index družbe; dr. C. F. Ipavec, odvetnik, profesor in pravni svetovalec za slovenske narodne domove; Vinko Lauter, odbornik slovenskih ustanov, tajnik Ameriške slovenske korporacije in voditelj slovenskih šolskih programov v Barbertonu; John A. Gornick, ustanovitelj in ravnatelj, Slavic Heritage Collection v Coloradu; Frank Chukayne, daljni sorodnik škofa Barage in delovski in politični voditelj v Euclidu; Ron Zele, ugledni odvetnik, knjižničar in odbornik Slov. doma za ostarele; Louis Drasler, bivši mestni ravnatelj za javne službe v Clevelandu, graditelj ohijskih velecest, odbornik slovenskih ustanov in bivši Clevelandski inženir leta; prof. Jože Zelle, glavni inženir "Fine Arts" radijske postaje, pisec in prevajalec, ustanovitelj "Slovenia Filma" in Kluba slovenskih rajskih amaterjev in podpredsednik Slovenske misijske znamske akcije; dr. Ferdinand Kolednik, pisatelj in najplodnejši slovenski prevajalec, predsednik stanove EURAM, član Društva kanadskih pisateljev in Rimske akademije "Tiberina" in častni član Društva slovenskih prevajalcev; in dr. Edi Gobec, profeso sociologije, sourednik mednarodne sociološke revije in podpredsednik DTK. Mednarodne častne organizacije socialnih znanstvenikov in bivši urednik Našega cilja, Akademika in Slovenskega visokošolskega zbornika.

Zboru zaupnikov, ki je vrhovni odbor Slovenskega inštituta-SRCA, stoji ob strani z nasveti in pomočjo močan Posvetovalni odbor ali "Advisory Council", ki združuje številne predstavnike slovenskega društvenega, kulturnega in sploh javnega življenja in delovanja. Vemo, da boste skupaj z nami ponosni tudi na člane našega Posvetovalnega odbora ali "organizacijskega sveta", saj je to verjetno najmočnejši odbor te vrste, ki združuje predstavnike vodilnih slovenskih organizacij in straj v Ameriki. Zaradi pomanjkanja prostora je nemogoče naštet vsa imena, zato naj danes navedemo le nekaj najvažnejših, postopoma pa bomo skušali predstaviti še druge odbornike in tudi ostale redne in priloznostne sodelavce. V Posvetovalnem odboru Slovenskega inštituta so: Joseph J. Nemanich, glavni predsednik Ameriške slovenske katoliške jednote (KSKJ); John Susnik, glavni predsednik Slovenske dobrodelne zveze (AMLA); Mrs. Mary Bostian, glavna predsednica Slovenske ženske zveze; Mrs. Mary Kobal, glavna predsednica Progressivnih

Slovenk Amerike; John Laurich, predsednik Ohijske federacije Ameriške bratske zveze; Paul Bartel, častni predsednik Ameriške bratske zveze (AFU); Dennis Eckart, predsednik Clevelandške federacije Slovenske narodne podpornice jednote in novoizvoljeni ohijski državni poslanec; Mrs. Jossie Zakrajšek, predsednica društva Naprej, glavna tajnica Progressivnih Slovcenk in zapisničarka Federacije Slovcenkih narodnih domov; Stanley Pockar, tajnik Slov. nar. doma na Recherju, bivši predsednik Federacije slovc. nar. domov in odbornik več kulturnih organizacij; Michael Chandick, predsednik Odbora za Slovenske dneve v Zapadni Pennsylvaniji; Fran Gospodarič in John Jevitž, vodilna društvenika in javna delavca v Julietu; Jožko Jerkič, predsednik društva Kras SDZ-AMLA in odbornik številnih društev; Mrs. Jennie Kapel, odbornica več bratskih in kulturnih organizacij, med njimi bivše Peruskove umetnostne šole in Slov. šole na Holmes Ave.; Mrs. Frances Seitz, bivša predsednica in voditeljica mlajdinskih programov SZZ; in Eugene Kogovsek, predsednik Društva sv. Jožefa KSKJ in odbornik več uglednih slovenskih in ameriških društev.

V Posvetovalnem odboru so častno zatopani tudi ureniki, dopisniki, ravnatelji radijskih oddaj in drugi slovenski kulturni delavci, med njimi: Enest Račić, urednik Amerikanskega Slovcenca; Vladimir Mauko, urednik "Slovenske Države"-Kanada, Mrs. Corinne Leskovar, urednica Zorje-The Dawn in napovedovalka Slovenskega radijskega programa v Chicagu; Mrs. Julia Pirc, urednica Nove Dobe; Mrs. Margot Klima, urednica Our Voice (SDZ-AMLA); Frank Cesen, odgovornar in redni dopisnik Prosvet, bivši režiser in predsednik več kulturnih društev; Edward Krasovič, glavni tajnik Zapadno-slovenske zveze in bivši urednik Fraternal Voice v Coloradu; Miss Veda Ponikvar, urednica in publicistka v Minnesoti; Heinie Martin Antoncic, bivši predsednik "Slovenian Inter-Lodge League" in voditelj najstarejše slovenske radijske oddaje v Clevelandu; Mrs. Cilka Valencič-Dolgan, znana solistka, pevovodkinja, tajnica United Slovenia Societ in voditeljica slovenske ure na WZAK; Mrs. Antoinette Antoncic McGrath, voditeljica Slovenskega radio programa na WXEN v Clevelandu; in Mrs. Mary Skerlong, ravnateljica Slovenskega programa v Pittsburghu, odbornica več kulturnih društev in voditeljica slovenske šole.

V Posvetovalnem odboru so tudi: Mrs. Joann Birsa, poročevalka, učiteljica in avtorica iz Coloradu; Mrs. Betty Rotar, ravnateljica Mladinskega pevskega zboru na Waterloo Road in odbornica številnih kulturnih in bratskih društev; Mrs. Doris Sadar, voditeljica Mladinskega krožka Circle 94 in okrajna ravnateljica SNPJ; Mrs. Marie Pivk, solistka in pevovodkinja Mladinskega pevskega zboru Circle 77 na zapadni strani Clevelanda in zapisničarka West Park slov. nar. doma; Eddie Kenik, vodilni solist, predsednik Slovenskega narodnega doma na St. Clairju in dolgotrjni predsednik in odbornik Slovenske glasbene matic; prof. Florence Unetich, solistka in predsednica zboru Jadran, učiteljica in profesorica; Mrs. Milena Gobec, bivša glavna tajnica Slovcenkih akademikov v Ameriki (SAVA) in učiteljica slovensčine pri Ma-

Na občnem zboru hranilnice in posojilnice J.E. Kreka 9. II. 1975 je SNZ podelila "slovensko nagrado" za 1974. blagajniku iste g. Janezu Sencl. Urednik "S.D." g. V. Mauko izročila plaketo g. Senclu.

(Foto M. Lenard)

Pogled na udeležence občnega zbora v cerkveni dvorani "Marije Pomagalj" na Manning ulici v Torontu.

(Foto M. Lenard)

riji Vnebovzeti in na Mayfield Heights, Cleveland; Ivan Jontez, pisatelj, pesnik in prevajalec v Clevelandu; Anthony Klančar, pisatelj, publicist, prevajalec in bivši učitelj slovensčine, v Massachusetts; dr. Frank Bukvic, pisatelj, prevajalec, profesor in vodja oddelka za slavistiko in germanistiko na univerzi v Fairfeldu; Vilko Heiliger, pisatelj, prevajalec in strokovnjak za slovenska vprašanja v Washingtonu; Louis Kafertle, zgodovinar, bivši predsednik Cankarjeve ustanove, režiser in odbornik bratskih in kulturnih društev v Clevelandu; Mrs. Hermine Dicke, predsednica Solniskega sklada SZZ v Madison, Wis.; Jack Tomšič, slov. pesnik in društveni delavec v Clevelandu; prof. Ciril Mejač, tajnik Odbora za slovensko dediščino v Washingtonu; Janez Zupan, znanstveni raziskovalec, pisatelj in izumitelj v Columbusu; ing. Stanko Meršol poročevalc, športnik in znanstveni pisatelj in prevajalec v Californiji; Mrs. Elsie Ruman, poročevalka in knjižničarka in avtorica knjige "Wickliffe in Action"; Zeno Zak, ugledni podpetnik in voditelj iz St. Clairja; Louis Jerkich, ustanovitelj in dolgotrjni predsednik dramskega društva Lilija, Slovenskega nar. doma in Slov. čitalnice na Holmes Avenue; Anton Okolish, odbornik bratskih in kulturnih društev in redni poročevalec iz Barbertona; Joseph Sirel, preko 40 let glavni knjižničar Slovenske narodne čitalnice na St. Clairju; prof. Arthur Vidich, vodja sociološkega (nadaljevanje na drugi strani— 4 stoplec—v sredi)

Na novo preurejeni uradi hranilnice in posojilnice

G. Koser in g. Senica od novi blagajniški mizi

**SLOVENSKEGA
TISKA**

AFERA OKOLI "DURZINE" IN "OGNIŠČA"

Težka je uganiti, zakaj se je v mali Sloveniji sprožil "vihar v kozarcu". Ali je bilo to potrebno kot protitež kominformerskemu gibanju, odkritemu v Črni gori? Ali je bilo to nujno za utrditev partijskih vrst, ki za svojo etničnost včasih potrebuje zunanje sovražnike? To pot naj bi bil to "klerikalizem", ki ga dejansko nikjeni ni. Ali pa je vse skupaj samo izbruh dolgo zadržanega čustva nasprotja do vsega verskega? Dejstva so sledeča:

Ze dolgo se vodi prikrita borba za povečan vpliv partije na javno življenje. Javna tajnost je, da ne sprejemajo več religioznih ljudi v prosveto, nekaj so jih celo odstranili iz te službe. Za dostop med predavatelje na univerzi se zahteva rdeča knjižica itd.

Septembra 1974 se je nenadoma razpisal še vihar nad verskim časopisjem v Sloveniji. Zlasti so to časopisje prijemale s finančne plati. Zanimivo je, da so se pred nekaj meseci poluradno pisali v časopisju, kako piše slovenski verski tednik "Družina" (130.000 naklade) lojalno o naši stvarnosti, v nasprotju z zagreškimi "Glasom koncila" ki da neti nasprotje in nacionalizem. Toda pohval je bilo čez noč konec, ne da bi seveda "Družina" medtem kakorkoli spremenila svoj način pisanja.

Maja 1974 je prišlo do zelo natančnega pregleda poslovanja mladinskega verskega mesečnika "Ognjišče" ki dosega zaviljivo številko 86.000 naročnikov in je bil večkrat tudi od strani komunistov predstavljen kot vzor, po katerem naj se zgleduje njihove časopisje. "Ognjišče" se je ukvarjalo tudi z zbiranjem pomoči za bolnike in misijone. Ta dejavnost je bila sedaj ostro napadena kot protizakonita.

Takoj nato se je začela kontrola pri "Družini": od srede junija do konca julija. Prebrskali so vse, a odkrili niso ničesar hujšega. Morda kakšno tehnično pomoto pri knjiženju ali kaj sličnega. Že je bilo videti, da je vse v redu, kar je zadelo "Družino" in "Ognjišče" kot strela z jasnega: radio, televizija in vsi časopisi, ki jih kontrolira režim to začeli neankrat objavljati podatke o ponoverbah in deviznih prekrških. Prav tako so o tem govorili politični forumi in visoki politiki. Obema listoma so očitali utaje, davčne prevare, nakupovanje avtomobilov, izplačevanje visokih dnevnin in potnin. Vsakdo je moral dobiti iz tega vtis, da je tudi v cerkvenih krogih marsikaj nepoštenega. Očitano se je tudi, da so v uredništvu "Družine" prikrivali "sovražno literaturo".

Dejstva so pa tale:
"Sovražna literatura" je bilo nekaj izvodov več let stare številke mesečnika slovenskih katoliških delavcev v tujini in en izvod katoliške revije za slovenske delavce v zdomstvu, ki so nenaročeno zašli na policajo za revije: Te ima "Družina" kot vsako drugo uredništvo.

Kar se tiče kupovanja avtomobilov, je res, da jih je "Družina" kupila za dobiček, ki ga je sama ustvarila, a pri tem gre za deset sanitetnih avtomobilov, ki jih je poslala kot pomoč v Sudan.

Potnine in dnevnice nastavljenecv "Družine" so bile in so bistveno nižje kot po vseh drugih podjetjih, plače urednikov pa so štirikrat do petkrat manjše kot plače urednikov podobnih listov.

Kaže, da je "Družina" res ustvarila nekaj lepših dohodkov, predvsem z uspelimi knjižnimi izdajami. Dohodek je nato dala v "sklade". Ostro se je očitalo, da je tudi to protizakonito. V resnici je bilo vse vključeno in vsako leto na vpogled davčni inšpekciji. Skladi pa so šli za "Lačnega otroka", za misijone, največ pa za "Baragov sklad", to je za sklad, ki podpira zidanje cerkvenih zgradb v Sloveniji. Iz tega sklada je "Družina" posodila precejšnjo vsoto za gradnjo Teološke fakultete v Ljubljani, za nekaj novih cerkva in podobno. Vse je jasno in dokazano. Povsod drugod bi takšno dejavnost pohvalili in celo odlikovali.

Dejansko je "Družina" po svojem pravilniku, ki je bil v redu in pravočasno predložen pristojnim oblastem, od slovenskih škofov pooblaščen, da izdaja časopise in knjige, potrebne katoliški verski skupnosti v Sloveniji, in po zakonu ima vsaka verska skupnost v Jugoslaviji pravico do lastnih izdaj. Vse druge obtožbe pri celih aferi okrog "Družine" in "Ognjišča" so malenkostne. Gre pravzaprav le za temeljno vprašanje: ali sme neka verska skupnost v Jugoslaviji izdajati dela, ki jih potrebuje, in nato morebitni dohodek uporabiti zase, ali pa mora biti v svojih izdajah odvisna od državnih založb. O tem bodo sedaj razpravljali na sodišču. Kakšen bo izid, ne ve nihče. Največ je odvisno od tega, kakšno potezo bodo imeli za potrebno tožitelji.

In sredi najostrejših kampanje proti verskima listoma je nenadoma prejele šestnajst duhovnikov, večinoma članov od režima podpiranega duhovniškega društva, visoka odlikovanja ob zelo močni publiciteti: da ja ne bi nihče mogel misliti, da se oblast bori proti veri. (Slovenski verniki se čudijo, da ni bilo med šestnajstim niti enega, ki bi odklovanje režima, tako nenaklonjenega slovenski Cerкви, odklonil)

N.N., Ljubljana
Naša luč, leto 23, november 1974, str. 27-28.

Knjige in revije

Anton Kreml, Dogodivščine štajerske zemle. Ob stotridesetletnici smrti slovenjegoriškega ljudskega vzgojitelja in prerenega pisatelja ANTONA KREMPLA izdal dr. iur. et dr. phil. Rudolf Trofenik, znanstveni izdajatelj v Münchnu, v počastitev in spomin svojega zaslužnega rojaka. (München 1974. Dr. Rudolf Trofenik Südbuchhandel KG, 8 — München, 40, Elisabethstrasse 18-28).

Dr. Trofenik je pridružil številnim delom iz slovenske preteklosti, ki nam jih je ponovno približal v fotokopičnih izdajah, 1. 1845 v Gradcu objavljeno zgodovino, ki jo je spisal Anton Kreml, takrat župnik pri Mali Nedelji v Slovenskih goricah. Uvod tej izdaji je napisal Anton Słodnjak in je njegovo pomembnost takole označil:

"Prezgodnja Kremplova smrt,

ki ga je ugrabila v najlepši moški dobi, je povzročila, da je od njegovih zgodovinskih študij izšla samo knjiga Dogodivščin. A tudi ta se zaradi časovnih razmer in dialektično pobarvanega jezika ter težkega sloga ni tako razširila med ljudmi, kakor bi bila zaslužila zaradi vsebine, predvsem zaradi narodno-prerodno in napredne razlage dogajanj. Prešernov epigram o pistolju, ki je dobil slovenščino v kremplje, a ne v glavo, je zaslužen kot obsodba genijalnega pesnika, ki je s svojimi pesnimi segel mnogo globlje v prihodnost okakor skromni pokrajinski zgodovinar. Toda v okviru premarca na Slovenskem stanujna oba: gelialni pesnik in neutrudni ljudski vzgojitelj. Zato tudi Prešernov epigram ne more razvednotiti tega, kar je bilo v Kremplovem značaju in delu bistveno: nenehna skrb za duhovno, moralno in gmotno rast kmečkega prebivalstva in vsega naroda" (str. XV).

Kremplova zgodovina ni samo zgodovina letnic, vladarjev in vojsk, marveč, je prava družbena zgodovina. V poedinah poglavjih vključuje politično in državno zgodovino, antropologijo in etnografijo, organizacijo vojske, kulturno življenje, družbene organizacije, gospodarstvo in kulturno dejavnost.

Njegov opis napredovanja luteranstva nehote spominja na nekatere sodobne pojave: "Luterska krivovera je tak tudi prišla v Solisburško, in odondod v našo Štajersko (1525), se je tudi hitro dale okoli razprosterla, zosebno po mestah, trgih ino gradeh, pa tudi, kak smo že vidli, tu ino tam med prostim ljudstvom, posebno med nemškim. Celo v klostre je pot najšla, in o eni menihi so svojo baračko kuto za ženo zamenjali, kak je storil prejdi rečen Jezuit Kracer, admontski Apat Valentin, zajeklousterski

Prior Peter i.v.dr." (str. 172).

recno omenila mednarodno leto žene.

• **V Moskvi so izdali žepni slovarček za ateiste.** Slovarček vsebuje besede in izraze, ki naj bi pomagali ateistom v njihovi borbi z verniki in pri utrjevanju njihove lastne nevere.

• **Bolivijska vlada generala Banzerja** je odzela dovoljenje kanadskim misijonarjem, da bi smeli še nadalje uporabljati svojo radijsko postajo Radio Pius XII, ki je služila poučevanju prebivalstva, da bi si izboljšali življenjske pogoje. Radijska postaja je bila trn v peti tako komunistom kot desničarski vladi.

• **OZN je rabglasila 1975** za leto žene. Zgleda, da je to sprejel na znanje tudi Vatikan, ko je pristal na prvo ambasadoriko. Bernardett Olowo, ki je obenem tudi ambasador Ugande za Zapadno Nemčijo. Ko se je predstavila s svojimi pooblastili papežu Pavlu VI, je iz-

• **Buletin Društva za etnične študije** v Kanadi (december 1974) omenja Slovenian Research Center, ki ga vodi profesor dr. Edi Gobec, kot vir informacij za slovenska društva in slovenske voditne osebnosti v Severni Ameriki. Posebej opozarja na njegovo predavanje "Slovenian Ethnic Research", ki ga je imel na Midwest Slavic Conference (Bowling Green University).

• **V Ottawi so odpril "Welcome Centre"** za priseljence (High School of Commerce, Room 416, 300 Rochester St.). Namen centra je nuditi uradno dobrodošlico novim priseljencem, nuditi nasvete v primeru potrebe in nuditi prostovoljcem možnost, da pomagajo priseljencem pri seznanjanju z novo domovino. Center vodi ga Margaret Verma, ki uraduje dva popoldneva in dva večera vsak teden.

"Večkulturnost je stalna politika vlade"

KANADSKA NARODNA KNJIŽNICA JE DEL VEČKULTURNE POLITIKE.

Mnogo jezična knjižna uslužnost je najnovejša knjižnična uslužnost, — nudena članom iz narodno-kulturnih občestev Kanade, ki jo daje Narodna knjižnica, kot njen doprinos k večkulturni politiki kanadske vlade.

CILJI

Namen knjižne uslužnosti je, da izbere, dobi, zabeleži in nudi s pomočjo kanadskih knjižničnih povezav, knjižni material v jezikih, drugih kot sta angleščina in francoščina. Pridobljene knjige so v glavnem iz skupin kot so "fiction", biografije, potovanja in se sučejo okrog otroške nege, kuhanja, vrtnarstva in folklorne. Otroške knjige bodo prvenstvene važnosti, da tako pomagamo ohranjati in podpiramo učenje jezikov prednikov.

NAČRT

Razdelitev knjig bo v rokah pokrajinskih in okrožnih zbiralnih centrov. Knjige bodo poslane

v okrožna zbirališča v skupinah po 50 komadov in zbirališča jih bodo potem razposlala in bodo krožila (to kolekcijo) v pokrajini ali okrožju, kot bodo to zahtevale lokalne potrebe. Uslušnost začena krožiti knjige zgodaj v letu 1975, v desetih jekih: finskem, holandskem, italjanskem, kitajskem, nemškem, poljskem, portugalskem, španskem, švedskem in ukrajinskem. Novi jeziki bodo dodani vsako leto po potrebi—in zahtevi. Knjižnična uslužnost je zainteresirana zvediti o knjižnih potrebah narodno-kulturnih občestev. Pričujejoče obsevtilo je življenske važnosti za izboljšanje te uslužnosti. Če želite dobiti knjižnično uslužnost, ali želite dati nasvete za njen razvoj, prosino pišite na:

Hon. John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

**Multilingual
Bibliosservice,
National Library,
Ottawa, Ontario,
K1A 0N4**

Ime:

Naslov:

Mesto ali kraj:

Provincia:

Poštna oznaka:

Telefon: okrožna oznaka: (.....)

THE STORY OF COOPERATIVE INSURANCE SERVICES.

Ian MacPherson. Založba: CIS Ltd., 1974. Profesor zgodovine na vseučilišču v Winnipegu se razvija v poklicnega zgodovinarja kanadskega združništva. Njegova zgodovina Kanadske združne zveze obstoja na žalost doslej samo še v rokopisu in ni dostopna širši javnosti. Trenutno pripravlja tudi knjigo o združnem gibanju 1900 — 1945 med angleško-govorečimi Kanadčani. V tej knjižici, ki jo je založila združna zavarovalnica CIS s sedežem v Regini, podaje prof. MacPherson glavne smeri razvoja zavarovalnega združništva v angleško govorečem delu Kanade do sedanjega stanja, v katerem predstavlja dejansko CIS pravno

• **Vseučilišče v Guelphu, Ontario,** nudi v spomladanskem semestru 1975 seminarje ob petkih popoldne, ki obravnavajo predmet "Potrošnik in združge". Predavali bodo med drugimi dr. John Craig (York University), Norman Bromberger, glavni poslovodja Saskatchewan Cooperative Credit Society ter dr. Alex Laidlaw, nekdanji glavni tajnik kanadske Združne zveze (sedaj v pokojju).

obliko, ki združuje dve združni zavarovalnici: Cooperative Life Insurance Company ter Cooperative Fire and Casualty Company. Besedilo spremljajo tudi mnoge slike ter imena ravnateljcev vseh treh organizacij od njihovih začetkov.

